

samme vil besvare. Jeg tror, det var hr. Kim Behnke, der stillede det, og det var spørgsmålet om telekabler. Det har jeg undersøgt, og svaret er, man i Forskningsministeriet overvejer en tilsvarende lovgivning som den, vi gennemfører her for vores vedkommende.

Men tak til ordførerne for den positive modtagelse, og jeg håber, at vi hurtigt kan ekspedere denne her sag, som jo ikke er kontroversiel, men nok så vigtig, når det drejer sig om at sikre miljø og andre interesser i forbindelse med placeringen af disse forbindelser.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Anden næstformand (Henning Grove):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Det Energitpolitiske Udvalg. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

9) Første behandling af lovforslag nr. L 74:

Forslag til lov om ændring af lov om elforsyning og lov om ændring af lov om tilskud til elproduktion. (Den systemansvarlige virksomheds opgaver m.v.).

Af miljø- og energiministeren (Svend Auken). (Fremsat 2/11 2000).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Martin Glerup (S):

Den elreform, vi vedtog den 3. marts 1999, betyder jo, at vi gik fra monopol til et åbent elmarked, og erfaringerne har vist, at der er behov for at præcisere den systemansvarliges virksomhedsansvar på nogle få punkter.

Nu er det nemlig sådan, at kraftværkerne ikke længere har ansvar for forsyningssikkerheden, det har den systemansvarlige virksomhed, og som led i elværksaftalen får de to elværkselskaber henholdsvis øst og vest for Storebælt et be-

løb på 910 mio. kr. over 4 år for at stille en forsyningssikkerhed til rådighed.

Det er vigtigt, at vi til enhver tid har el til rådighed. Man kunne jo tænke sig den situation og den panik, der ville opstå, hvis strømmen forsvandt juleaften kl. 17.30, og anden stod i ovnen osv. Det tror jeg ikke ville være en situation, som danskerne ville bryde sig ret meget om. Også derfor er vi nødt til at skulle have forsyningssikkerheden i orden. Vi er jo vant til at tage det som en selvfølge, at der kommer el ud af kontakterne.

Men med den stigende konkurrence er det klart, at kraftværkerne søger at reducere udgifterne til reservekapacitet, så derfor er det nødvendigt, at vi får præciseret det.

Så indeholder lovforslaget også spilleregler for brugerne af nettet, sådan at man kan undgå, at opstår konkurrencebegrænsende flaskehalse i systemet, og der er en bestemmelse om forbrugerindflydelse og mindretallets mulighed for at blive repræsenteret under alle selskabsformer. Det er en god og nyttig ting i et område, hvor selskabsdannelsekreativiteten er stor.

Så indeholder lovforslaget også spørgsmålet om miljøundersøgelse ved offshorevindmøller, hvor bestemmelsen er, at ansøgeren skal stille de dér miljøundersøgelser til rådighed.

Regeringen og ministeren har varslet et ændringsforslag inden andenbehandlingen, og formålet med det ændringsforslag er, at det skal sikres, at sanering af højspændingsanlæg kan ske på forskellige spændingsniveauer. Vi får selvfølgelig nøjere at vide, hvad forslaget indeholder, når det bliver fremsat, men det er udmærket, at det bliver muligt for netselskaberne at finansiere de merudgifter, som bliver pålagt kabellægningsløsning på forskellige spændingsniveauer.

Endelig åbnes der mulighed for, at de systemansvarlige virksomheder kan få medejerskab af den nordiske elbørs, Nord Pool. Så alt i alt et praktisk og godt opfølgingsforslag til præcisering af nogle ting, der er nødvendiggjort af elreformen.

(Kort bemærkning).

Aase D. Madsen (DF):

Ja, nu kom hr. Martin Glerup mig måske lidt i forkøbet, da hr. Martin Glerup talte om ændringsforslaget med hensyn til sanering af højspændingsmaster, for det, jeg ville spørge om, var nemlig, om der i det her forslag indgår den

udbygning af højspændingsmaster gennem Jylland, som vi jo har set har været meget omdiskuteret, om der på eller mellem linjerne i dette forslag sådan set ligger en tilladelse til dette, eller om det netop er på grund af, at vi skal udbygge denne kapacitet, og at det så indgår i dette forslag.

(Kort bemærkning).

Martin Glerup (S):

Nej, jeg kan berolige fru Aase D. Madsen med, at det ikke er tilfældet. Det har ikke noget med det at gøre. Det her er et generelt forslag, som består i, at man kan få dækket sine udgifter til kabellægning på niveauer fra 150 kV og nedad, så det har slet ikke noget med det at gøre. Det er der hjemmel til i forvejen.

Helga Moos (V):

Lovforslag nr. L 74 er et nødvendigt lovforslag, i og med at det samler alle de ting op, som er dukket frem undervejs. Vi har skullet implementere elreformaftalen; det er en stor aftale, og vi var enige om og har givet hinanden håndslag på, at hvis der var nogle ting, der manglede, jamen så måtte vi komme med den nødvendige lov, som det indebar.

Det her er så udtryk for, at vi lever op til vores aftale om, at vi vil løse problemerne hen ad vejen, i takt med at de måtte opstå.

Først og fremmest handler det om, at vi har skullet lægge rammerne for et marked. Et marked skal have rammer, for at det bliver ved med at være et marked. Det kan ikke nytte noget, at der mangler rammer, sådan at produktionsselskaberne f.eks. har mulighed for at flytte rundt på revision af værker, sådan at man laver, hvad skal man sige, et corner, så man kan få priserne på el til at stige. Jeg siger ikke, at kraftværkselskaberne har gjort det, men jeg siger: De må ikke kunne gøre det.

Så det her handler om, at vi skal kunne sikre, at markedet kan bestå fremover, og at systemansvaret får de fornødne redskaber til opretholdelse af markedet. Og jeg forstår af høringssvarene, at man sammen med kraftværkselskaberne har fundet en løsning, så der ikke er nogen, der føler, at de ikke har det tilstrækkelige rum for at danne et marked. Det synes jeg er flot.

Så er der nogle detaljer: at VVM som helhed betales af ansøger, men i særlige tilfælde kan det lægges over som en fælles betaling fra elforbrugere. Jeg synes, det er fornuftigt, da en sådan VVM også vil kunne bruges af flere, i det om-

fang den betales af elforbrugerne og ikke af den enkelte ansøger. Hvis det er den enkelte ansøger, der har betalt den, så er det mere specifikt, og der er ingen grund til at betale for den samme øvelse to gange.

Så kommer der det, at man har ret til at flytte midler hen til transmissionsstikket, når det gælder forskningsmidler. Jamen det kan vi da ikke have noget imod – de forskningsmidler, der opkræves over PSO'en.

Det handler om, at der skal være bevilling til håndtering af VE-beviser. Ja, det skal der i hvert fald. Selvfølgelig skal vi håndtere dem et eller andet sted, og det er fornuftigt, at det er systemansvaret, der har den opgave.

Det handler om forsyningssikkerhed. Jamen vi kan jo heller ikke have noget imod, at man lægger rammerne for forsyningssikkerheden; det er ret væsentligt. Vi er forkælede i Danmark. Vi er ikke rigtig vant til, at forsyningssikkerheden svigter, og at man lukker for strømmen et par timer, indtil man får smølet sig sammen til at starte noget nyt op i et kraftværk. Vi er vant til at have standby kapacitet, så der altid er strøm i ledningerne, og det er altså et velfærdsgode, som vi gerne vil opretholde.

Så handler det om, at lovforslaget er med til at give det fornødne lovgrundlag for den kraftværksaftale, som aftalepartierne indgik den 17. november. Jamen vi kan jo ikke have noget imod, at man lægger rammerne, de lovgivningsmæssige rammer for at implementere en aftale, som vi selv har været med til at godkende.

Jeg har nøje kigget lovforslaget igennem; jeg har ikke fundet noget overflødigt, og jeg har ikke fundet noget, der ikke er i overensstemmelse med elreformaftalen, men jeg vil alligevel gerne have ministeren til at bekræfte, at alting er i orden i forhold til elreformaftalen, for det er simpelt hen vanskeligt stof.

Men for mig at se er det et godt og nyttigt lovforslag.

Eva Møller (KF):

Lovforslaget her er, som de tidligere ordførere også har påpeget, et led i elreformen, og vi vedkender os naturligvis det ansvar, vi har for en opfølgning af dette lovforslag.

Jeg må tilslutte mig de bemærkninger, som Venstres ordfører, fru Helga Moos, kom med, at jeg mener også, at det er helt i overensstemmelse med de aftaler, der er blevet indgået, men der er naturligvis en række tekniske detaljer og spørgsmål, som vi gerne vil have svar på i løbet

af udvalgsarbejdet. Men heller ikke jeg har fundet nogen uoverensstemmelser.

Generelt er det en opfølgning af loven og af det løfte, vi gav hinanden om, at vi skulle sikre, at der kom en fornuftig afrunding af de eventuelle mangler, der kunne vise sig at være, eller af de ting, vi ikke havde fået udmøntet godt nok.

Det var Det Konservative Folkepartis ønske med elreformen, at der skulle skabes et frit marked for energi i Danmark, og det følger det her lovforslag op på, idet man udfylder rammerne på en række områder.

Jeg er glad for de bestemmelser, der ligger, som sikrer, at der er fornuftige rammer, samtidig med at der skabes et frit marked, at der altså undgås flaskehalse, at det sikres, at der kommer en fri konkurrence, og at der kommer en præcisering af, hvordan en række opgaver skal place-res.

Jeg har også med tilfredshed noteret mig, at der kommer betaling til værkerne, for at de skal være klar til at være standby for den vedvarende energi fra vindmøllerne. Det er for os at se i et samfund som det danske nødvendigt, at vi altid har sikkerhed for, at der er energi. På den anden side, er det også et krav at stille til kraftværkerne, at de til hver en tid skal kunne stå standby, også når det ikke blæser, eller når vi på anden vis har et særlig stort energiforbrug. Derfor er det rimeligt, at de får en betaling for det.

Jeg skal også sige, at jeg har bemærket, at lovforslaget også taler om vindmøller og om VE-beviser. Vi skal glæde os til den dag, hvor vi for alvor får VE-beviserne indført, så vi måske kan komme af med den, skal vi sige tilskudsjungle, som der er med hensyn til vindmøllerne, som vi jo så belyst forleden dag i fjernsynet.

Vi har også med glæde fra konservativ side noteret os, at man i dette lovforslag har lyttet til de høringssvar, som der er blevet givet på en lang række områder.

Jeg har til slut noteret mig, at ministeren taler om et ændringsforslag, og det vil jeg naturligvis gerne se, inden jeg melder endeligt ud på vores tilslutning til lovforslaget, men som det ser ud nu, vil vi kunne tilslutte os.

(Kort bemærkning).

Helga Moos (V):

Jeg skal blot på vegne af hr. Jann Sjørnsen meddele, at også Kristeligt Folkeparti støtter vedtagelse af lovforslag nr. L 74.

Anni Svanholt (SF):

Efter vedtagelsen af lov om elforsyning fra juni 1999, som var en udmøntning af elreformen fra marts 1999, har det jo vist sig, at der er behov for, at man nu foretager visse præciseringer af den systemansvarlige virksomheds ansvar for bl.a. at sikre tilstrækkelig forsyningssikkerhed og også den betaling, der skal ske for det.

Derudover har der vist sig et behov for at præcisere den systemansvarlige virksomheds beføjelser til at kunne omlægge brugernes planlagte transaktioner med henblik på at varetage forsyningssikkerheden samt til at kunne imødegå kapacitetsbegrænsninger i elforsyningsnettet plus visse andre spørgsmål.

Vi mener, det er fornuftigt at foretage den slags tilpasninger her, og jeg har hæftet mig ved og er glad for at kunne notere, at man skal sikre – det står under pkt. 7 – at der udføres forsknings- og udviklingsaktiviteter, så den nødvendige udvikling kan finde sted, og at man også dermed tænker på fremtiden.

Der vil jeg så spørge miljø- og energiministeren, om det også indebærer, at man tænker så meget ud i fremtiden, at elsystemet skal indrettes på, at vi i stigende omfang får flere og flere vedvarende energikilder, altså mange forskellige typer, som skal kunne spille sammen.

I øvrigt må det jo også indebære, at man i forbindelse med nye udbygninger og nye satsninger også tænker på at vælge de typer af nye vedvarende energiteknologier, som bedst muligt kan spille sammen, så vi kan have en bæredygtig og holdbar konstruktion i Danmark, så vi ikke skal sende den gode, værdifulde, vedvarende energi til andre lande til en billig penge. Det mener jeg vil være utrolig fremsynet, og jeg håber, at det kan bekræftes, at det også er det, der ligger heri, at det er de muligheder, at det er den tankegang, der ligger bag.

Jeg har også med stor tilfredshed hæftet mig ved netop forbrugerindflydelsen, og at man, uanset hvilken form for selskab man laver, skal respektere de beslutninger og vedtagelser, der står i loven om standardvedtægter, og hvad det medfører.

Så har jeg et enkelt spørgsmål derudover. Det er om adgangen til tilslutning og benyttelse af kollektive elforsyningsnet. Jeg kan forstå, at der kan opstå nogle problemer med nogle ubalancer, og at det kan være nødvendigt at kræve betaling for det. Hvilke problemer tænkes der specifikt på? Jeg går ud fra, at der ikke dermed kan opstilles nogen barrierer for den adgang, der

hidtil har været gældende ved alle former for vedvarende energi. Jeg har hæftet mig ved et enkelt høringssvar, hvor der var en vis nervøsitet fra vindmølleside for, om det også kunne betyde, at der blev nægtet adgang. Det ville jeg meget gerne have ministerens svar på.

Så er der spørgsmålet om sanering af højspændingsledninger for at kabellægge. Det er der jo et vældigt behov for, og det er klart, at det må også indebære en kollektiv betaling for det, der skal finde sted dér.

Overordnet er jeg meget positiv over for forslaget, men med hensyn til ændringsforslaget må vi nødvendigvis se forslaget, før vi tager endelig stilling.

(Kort bemærkning).

Aase D. Madsen (DF):

Det, der kalder mig op, var fru Svanholts bemærkning om, at vi sender dyr vindmølle-el ud af landet til en billig penge.

Jamen så vil jeg gerne spørge fru Svanholt, om man så ikke i stedet for at lade vindmølle-ellen ryge ud af landet til en billig penge, i stedet for at nedsætte produktionen på kraftværkerne så kunne sige: Jamen lad kraftværkerne køre stabilt og så lad os lukke for vindmøllerne, de kører alligevel, som vinden blæser. Det er da meget billigere. Vindmølle-ellen er rasende dyr, og kraftværks-ellen er meget, meget billig. Det er jo tosset at sende vindmølle-el ud af landet til 60 øre/kWh, når man kan købe den til 8 øre.

(Kort bemærkning).

Anni Svanholt (SF):

Jeg er ærligt talt ikke forbavset over det spørgsmål, for det tilkendegiver jo den holdning, som Dansk Folkeparti hele tiden har forfægtet: Jo mere kul på, jo bedre, jo mere kulstrøm, jo bedre, men det indebærer jo altså enorme mængder af CO₂-udslip og anden form for forurening. Det er slet ikke den linje, vi skal føre her i dette land.

Vi har jo lige haft en omfattende debat om klimaproblemerne, som vi står med. Det handler om at spare på energien, og den energi, vi producerer, skal være vedvarende energi, og det skal vi have meget mere af.

(Kort bemærkning).

Aase D. Madsen (DF):

Jeg vil ikke sige noget stygt, men det passer altså ikke, fru Svanholt.

Vi omstiller jo masser af kraftvarmeværker og alt muligt andet til naturgas, og kullene bliver

langsomt faset ud, men det, vi gør, er, at vi opbygger en kolossal overproduktion af el – det er fuldstændig vanvittigt – og så sender vi den dyre el ud af landet og stopper produktionen af den billige el. Jo flere vindmøller, jo flere havvindmøller, der kommer, jo værre bliver det. Så må man sige: Så må vi søreme slukke for strømmen, når nu vinden ikke blæser. Det andet er en dobbeltproduktion, og den er rasende dyr.

Et af de spørgsmål, jeg vil stille, er: Hvad koster det, når vi skal til at betale kraftværkerne for at slukke for maskinerne?

(Kort bemærkning).

Ebbe Kalnæs (CD):

Jeg vil gerne spørge fru Anni Svanholt – for sådan skal jeg jo gøre det – om ikke fru Anni Svanholt mener, at dansk vindmølleindustri og dansk energiteknologi i det hele taget er en investering også i en industripolitik, som peger fremad, og at det er småpenge, det, vi ofrer som borgere i denne her sammenhæng, i forhold til den effekt, vi får på lang sigt.

Når vi tidligere har støttet værftsindustri, landbrug – i nogle sammenhænge uden det store perspektiv og mere for at bremse op for en strukturudvikling, der gik den gale vej – så er der her tale om et egentligt mål, vi sætter os, med 40.000 direkte og indirekte beskæftigede, med en eksport på over 20 mia. kr., med et potentiale, der er 2-3 gange så stort i de kommende år. Spørgsmålet er, om det er dyrt, når det kommer til stykket. Tror fru Anni Svanholt, at det er dyrt?

(Kort bemærkning).

Anni Svanholt (SF):

Jeg er helt enig i de synspunkter, som hr. Ebbe Kalnæs tilkendegiver her. Der er jo et meget flot perspektiv i at satse på vedvarende energi, og vindmøllerne har jo vist vejen. Vi håber naturligvis, at der er nye teknologier, der også kan blive sat i vej, og som kan blive lige så værdifulde for det danske samfund.

Det, fru Aase D. Madsen siger, opfatter jeg som meget bagstræberisk og slet ikke i overensstemmelse med de udfordringer, vi står over for, og så er der jo masser af god økonomi både for samfundet og for industrien i at satse på det, hele verden efterspørger. Hele verden efterspørger i stigende omfang energispareteknologier og vedvarende energi, og hvis vi fortsat kan have en førerposition i Danmark, ja, så er der jo kun en gevinst at få dér.

Derudover mener jeg, at vi skal være opmærksomme på, at det er den systemansvarliges ansvar også at forske i, hvordan man kan indrette transporten af strøm, sådan at man kan tage højde for netop de nye vedvarende energiteknologier.

Anden næstformand (Henning Grove):

Fru Aase D. Madsen for en kort bemærkning, og det er tredje gang.

(Kort bemærkning).

Aase D. Madsen (DF):

Det lyder da godt med vindmølleindustrien, og det er da også udmærket. Men at vi har en god vindmølleindustri, behøver da ikke at tilside-sætte alle andre samfundsøkonomiske hensyn her i Danmark. Jamen det gør man jo altså, så det kan ikke nytte noget.

I øvrigt plejer fru Svanholt på papiret i hvert fald at være den lille mands vogter – jeg vil ikke tale om den store kvote af prioriteret el, som erhvervslivet skal aftage – og forbrugerne får jo også en kæmpe energiregning på denne her måde, som man i virkeligheden ikke behøver at belaste dem med.

Anden næstformand (Henning Grove):

Fru Aase D. Madsen som ordfører.

Aase D. Madsen (DF):

Dansk Folkeparti er som udgangspunkt positiv over for den del af lovforslaget, der omhandler de opgaver, der bliver pålagt de systemansvarlige virksomheder i forbindelse med at få det markedsbaserede elsystem til at virke, således at der kan skabes den bedst mulige konkurrence for handel og produktion med elektricitet.

Det er et meget kompliceret forslag, vi ser her, og jeg regner med, at vi kan få god tid til at analysere og gennemarbejde forslaget i udvalget – specielt de økonomiske konsekvenser.

Dansk Folkeparti er derimod dybt uenig i, at der i lighed med de øvrige energilove nu pålægges forbrugerne at betale et ukendt antal millioner hvert år til de såkaldte aktiviteter, der omfatter f.eks. omkostninger i forbindelse med havvindmøller, forskning, og hvad ministeren nu ellers har brug for til at fremme sine politiske visioner på energiområdet. Alle udgifter til de politiske visioner lægges automatisk på tariffprisen til skade for alle forbrugere.

Jeg vil gerne i den forbindelse anbefale Venstre og De Konservative, at de går ud og taler

lidt med industrien og erhvervslivet om denne tarifikrue uden ende eller måske bare kaster et blik på høringssvarene bl.a. fra Forbrugerrådet, Danske Fjernvarmeværkers Forening, Danske Energiselskabers Forening og ingen ringere end finansminister Mogens Lykketoft – og nu beder jeg de tilstedeværende høre godt efter – for ministeren taler forbrugernes sag og vil vide, hvilke økonomiske konsekvenser forslaget har for borgerne.

Er energipriserne ikke høje nok i forvejen og næsten ubærlige for samfundsøkonomien? Hvorfor skal vi have flere afgifter ad bagdøren? Jeg kan ikke få ind i mit hoved, at der ikke er andre partier end Dansk Folkeparti, der tager det her spørgsmål alvorligt. Jeg har gang på gang rejst det i forbindelse med energilovgivningen.

Desuden vil jeg oplyse, at de elementer, der indgår i dette forslag med hensyn til særlige pristillæg på elværkernes VE-anlæg og VE-beviser og etablering af havvindmøller, som forbrugerne på den ene eller den anden måde kommer til at betale, tog Dansk Folkeparti afstand fra i vores betænkning – først i forbindelse med elreformen og derefter i kraftværkspakken, der blev vedtaget i december 1999.

Da hovedparten af dette forslag netop er en udmøntning af elreformen, som Dansk Folkeparti ikke kunne stemme ja til, får Dansk Folkeparti meget svært ved at stemme for dette forslag, selv om det indeholder forbedringer i forbindelse med de systemansvarlige virksomheders ansvar.

Vi må så i forbindelse med udvalgsarbejdet se, om Dansk Folkeparti vil stemme for eller imod.

Ebbe Kalnæs (CD):

CD er jo næsten med i elreformen – næsten. Der var et enkelt område i elreformen, hvor vi stod af, nemlig loftet over udledningen af CO₂ fra vores elværker, vores i øvrigt meget dygtigt lavede elværker, som er nogle af dem, der udleder al lermindst, når vi sammenligner den type af konventionelle værker. Det, der var vores pointe i den sammenhæng, var at sige, at det ville være vanvittigt at lade dem stå stille og så få leveret strømmen fra andre elværker, som var betydelig mere svinende. Nu har det rent faktisk ikke været noget problem, fordi markedet prismæssigt har udviklet sig på en sådan måde, at man ikke engang har kunnet være med eller konkurrere. Men det var altså det hjørne, som CD ikke var

med i – ellers har vi jo støttet den stort set hele vejen rundt.

Hele elreformen blev jo lanceret og solgt af adskillige under parolen: Liberalisme og markedsåbning, og lavere priser til forbrugerne sagde man så galt også i den indledende fase. Jeg har løbende advaret nogen mod at sælge det budskab alt for meget; man kunne blive citeret for det om nogle år, og det kunne være temmelig uheldigt.

Men det afgørende er selvfølgelig, at med den meget store, komplicerede lovgivning, der har været tale om, med de mange bemyndigelser, der lå i den, og det, at det jo i virkeligheden er en dybt reguleret branche stadig væk – det er den nødt til at være af mange forskellige årsager, og fordi vi har mange forskellige mål, vi skal nå med det – skal jeg til slut sige, at selvfølgelig er CD helt klar på at støtte det her lovforslag. Det er simpelt hen en lang række nødvendigheder for at få rettet tingene til, og vi vil formentlig også undervejs finde ud af, at selv det her lovforslag kunne have et par hjørner, der ikke var helt tilstrækkelige. Og det er vi også klar til at gøre noget ved.

Dorit Myltoft (RV):

Det bliver ganske kort. Jeg vil kalde dette lovforslag for et forslag til opfølgningslov til elreformen, sådan som vi i forligskredsen aftalte det med hinanden.

Siden har det jo vist sig nødvendigt og ønskeligt med nogle præciseringer og tydeliggørelser af den systemansvarlige virksomheds opgaver. Forsyningsikkerheden har høj prioritet i et samfund som det danske.

På den baggrund kan Det Radikale Venstre støtte dette lovforslag.

Søren Kolstrup (EL):

I går havde Folketinget en debat om jernbaneforvaltere, og denne debat var en udløber af en svagt begyndende liberalisering på jernbaneområdet. I dag diskuterer vi så, hvilke følger det åbne elmarked har, og selvfølgelig medfører det her som andre steder ikke blot en omfattende lovgivning, men en lovgivning, der hele tiden skal justeres, når man støder på de problemer, som konstruktionen »elmarked lagt i nogle offentlige rammer« giver, og især i en situation, hvor man trods alt ønsker en vis form for styring.

Det er en udvikling, Enhedslisten fortsat beklager, og vi er imod åbningen af elmarkedet.

Man kan så sige, at når den er der, er det jo ganske logisk, at man stiller det her forslag, og man kan også sige, at inden for de præmisser, man nu har valgt, er det jo da rimeligt, at den systemansvarlige virksomhed har ansvar for forsyningssikkerhed – det har vi bestemt forståelse for – og at de varetager VE-beviserne. Det lyder også rimeligt, at brugerindflydelsen, hvad angår karakter og form, skal gælde uanset selskabsform, og at ansøger skal betale i forbindelse med havvindmølleparker.

Det er alt sammen meget logisk. Når det skal være, kunne vi godt ønske, at der havde stået noget mere om udvikling og forskning, og hvad det er, man vil satse på.

Når Enhedslisten ikke kan støtte det her forslag, er det ikke mindst, fordi perspektivet i forslaget tydeliggøres til sidst, hvor man siger, at formålet bl.a. er at skabe hjemmel for trinvis udvikling af tilskud til elektricitet. Vi vil ikke have lod eller del i den udvikling, og derfor siger vi som sådan nej tak til forslaget.

Kim Behnke (FRI):

For 3 år siden var verden så enkel: Når Folketingets politiske flertal havde et ønske til elsektoren, hvad enten det var, at de skulle indgå i en biomassehandlingsplan, der skulle kabellægges nogle højspændingsledninger eller andet, ja, så blev Elsam og Elkraft kaldt til møde med besked om, at det var det politiske ønske på bjerget. De pågældende organisationer gik så i offentligheden og gryntede lidt, men gik så hjem og gjorde det, de havde fået besked på, vel vidende at inden for den store økonomi tog man så bare de penge, det kostede. Det var en nem og enkel verden.

Men da vi satte gang i liberaliseringen, anvendte miljø- og energiministeren jo et meget præcist udtryk over for sektoren, nemlig at når de nu begyndte at divisionere sig, så skulle de ikke bare flytte lidt længere ned ad gangen; der skulle være tale om en ægte divisionering.

Det får jo naturligvis den følge, at der bliver en masse afgrænsningsproblemer, som Folketinget så efterfølgende må samle op på. Det her lovforslag er, så vidt vi kan se det, primært et forsøg på at skabe klarhed: Hvem har *nu* pligt til at hente penge i kassen, når forskellige opgaver skal løses?

I forbindelse med elreformen har vi fra Frihed 2000 støttet så godt vi kunne hele vejen, og vi kommer også til at støtte det her lovforslag.

Der er dog to spørgsmål, som vi enten kan få afklaret i dag eller få afklaret under udvalgsarbejdet:

Når der i lovforslaget er tale om, at den systemansvarlige virksomhed har til opgave at sikre forskning og udvikling af nye og mere effektive metoder til overføring af elektricitet og til den fysiske regulering af elforsyningsnettet, er det så tilstrækkelig rummeligt til, at planen om etablering af et stort ellager i Nordjylland baseret på brændselscelleteknologi kan finansieres af den systemansvarlige?

For efter vores opfattelse er løsenet i fremtiden, at der bliver etableret ikke bare ét, men mange brændselscellelagre, sådan at vi, når der bliver stor strømproduktion fra vores forhåbentlig mange havvindmølleparker, vil kunne gemme en del af strømmen til, når vinden lægger sig igen. Der har vi i dag heldigvis fået udviklet en brændselscelleteknologi, som gør det muligt med et forholdsvis lavt energitab at kunne gemme strømmen på et sådant lager.

Men det er jo klart, at omkostningen ved at sætte et sådant projekt i gang er ganske betydelig, og derfor vil vi gerne have sikkerhed for, at de paragraffer, vi nu får strikket sammen her, hjemler mulighed for, at den systemansvarlige kan finansiere et sådant stort projekt.

Det andet spørgsmål drejer sig om det forhold, at kabellægningen af højspændingsledninger jo hidtil har været baseret på en række »frivillige aftaler«. Det var jo med stærk politisk inspiration fra Folketinget, at man gik i gang.

Heldigvis valgte man en strategi, som gik ud på, at man først fik kabellagt 10-kV-ledninger og senere 60-kV-ledninger osv., så man tog alle de laveste spændinger først.

Det gode ved den fremgangsmåde har været, at man har fået fjernet højspændingsledningerne fra byområderne først, og man har haft en teknologisk udvikling og en prisudvikling på kablerne, som har gjort, at når man så nåede til højere spændingsniveauer, var kabelprisen faldet. Godt for det.

Men nu, hvor vi flytter det over og gør det til noget lovbestemt, ændrer det så på de muligheder, der er for at gennemføre de her ting, eller kommer vi fortsat til at opleve, at forskellige borgergrupper protesterer, og at amtsråd ikke vil træde nogen politisk over tærerne under VVM-undersøgelsen, og så havner det hele alligevel til sidst på ministerens og Folketingets bord? Får vi ændret på den måde, de beslutninger bliver truffet på, til fordel for at kunne gen-

nemføre projekterne, som man tilsyneladende lokalt og regionalt ikke har politisk mod og vilje til, så er det en klar og vigtig forbedring.

For mindre end et år siden oplevede Danmark under orkanen jo, hvor vigtigt det er, at vi har ringforbindelser. Disse køkkenbordsberegninger over, hvor man hos alle mulige ukyndige tror og mener det er nødvendigt at have kabler og højspændingsforbindelser, ja, det viste sig jo, at de selvfølgelig ikke holdt. Den dag, der blæser en storm, er der brug for, at der er mange flere kabler og elforbindelser end dem, man lige bruger i det daglige, hvis vi fortsat skal kunne have strøm i vores lamper.

Med de to tekniske ting, vi gerne vil have afklaret, ligger der en tilslutning også fra vores side.

Miljø- og energiministeren (Svend Auken): Jeg vil gerne først og fremmest sige tak til de partier, der står bag elreformen, for den positive modtagelse, de har givet lovforslaget her. Jeg kan være enig i, tror jeg, alle de betragtninger, ordførerne har fremført.

Vi får lejlighed til i forligskredsen nærmere at drøfte de her ting. Og også de, der deltager i drøftelserne på reduceret takst – jeg tænker på CD – får selvfølgelig mulighed for at præge med deres synspunkter.

Derudover siger det sig selv, at Folketinget i sin helhed skal have alle oplysninger og have mulighed for at få besvaret sine spørgsmål. Det ligger lige for.

Vi har en ambitiøs målsætning på energiområdet. Vi vil vise, at det er muligt at åbne markedet og gøre konkurrencen reel på den ene side og på den anden side leve op til vores miljøpolitiske målsætninger. Jeg synes, at det forslag, der ligger her, på mange måder bidrager til denne dobbelte målsætnings opfyldelse. Det er klart, at der er mange tekniske enkeltheder, og dem vil vi meget gerne bidrage til at belyse nærmere.

Jeg tror ikke, der er nogen tvivl om, at de systemansvarlige virksomheders rolle ikke bare er en nøglerolle, men at de også er nødt til at have de nødvendige instrumenter for at kunne, om jeg så må sige, styre markedet eller lægge rammer for markedet, sådan at vi opnår de mange måls opfyldelse på samme tid. De systemansvarlige virksomheder er nøglen til, at vi kan få et fungerende elmarked, liberalt elmarked i Danmark og samtidig leve op til vores miljømæssige og forskningsmæssige forpligtelser.

Flere af ordførerne har betonet forsyningssikkerheden. Jeg tror, det er et meget vigtigt hensyn.

Fru Anni Svanholt var inde på spørgsmålet om dette med at sikre mange forskellige nye energiteknologier i fremtiden. Jeg tror, dette lovforslag vil fremme den udvikling og gøre det muligt, at vi kan håndtere den tekniske udvikling på en god og harmonisk måde. Den omstændighed, at de systemansvarlige virksomheder nu ikke længere selv producerer strøm, gør dem bedre egnede til at tilgodese alle behov i så henseende.

Hr. Kim Behnke var inde på et spørgsmål omkring den amtskommunale håndtering af de store højspændingsanlæg. Og jeg deler hr. Kim Behnkes bekymring for det regionale leds mulighed for at klare denne opgave. Det mislykkes i Ribe Amt, hvor man, tror jeg, dybest set var enig med os, men politisk ikke kunne komme igennem med det, det kunne man ikke håndtere, og derfor var jeg nødt til som minister at gå ind og træffe beslutningen. Jeg har gjort mig megen umage for over for Århus og Nordjyllands Amter at betone, hvor vigtigt det er, at amterne kan klare denne her opgave selv, og jeg tror, at det lykkes. Jeg tror, det lykkes.

Forslaget her vil lette det, for hvis det ændringsforslag, som jeg har bebudet, bliver vedtaget af Folketinget, bliver det lettere at gennemføre saneringen af det luftbårne ledningsnet på lavere spændingsniveauer, altså kabellægningen af det vil blive lettet, og det skulle alt andet lige befordre processen. Men det store spørgsmål, som hr. Kim Behnke nævner, er ikke løst med det her forslag. Det er til syvende og sidst, om jeg så må sige, styrken i amterne, der er afgørende for, at vores decentrale planlægningssystem kan håndtere denne nationale opgave.

Jeg vil meget gerne svare på alle de øvrige spørgsmål, der er nævnt, under udvalgsarbejdet, og jeg ser frem til, at vi får et godt samarbejde.

Fru Aase D. Madsen kom med en interessant tanke, nemlig at hun måske også kunne bringes til at stemme for det her forslag. Det burde jo gøre alle os, der er tilhængere af den nuværende danske energipolitik, bekymrede. Men jeg kan sige til fru Aase D. Madsen, som jeg vist ikke har et eneste indholdsmæssigt synspunkt fælles med, at også hendes spørgsmål vil vi drage omsorg for at få belyst på en ordentlig og god måde. At man står uden for aftalen og er en arg modstander af alt, hvad der sker i dansk energi-

politik – som i øvrigt er en stor succeshistorie – skal ikke føre til, at ens mulighed for at stille spørgsmål og få svar og argumentere bliver formidsket af den grund. Men jeg må sige, at jeg ikke deler fru Aase D. Madsens ambition om, at det kunne tænkes, at Dansk Folkeparti stemte for det her forslag.

(Kort bemærkning).

Aase D. Madsen (DF):

Jamen det var da et vældig positivt udsagn, så det lægger jeg mig da på sinde i udvalgsarbejdet; jeg kan godt få besvaret mine spørgsmål, men jeg skal altså bare ikke forvente at få noget ud de spørgsmål, jeg stiller.

Nu sidder jeg med de her høringssvar – dem refererede jeg også til før – bl.a. finansministerens henvisning: Hvad koster det borgerne? Forbrugerrådets henvisning til, at det er ugenomsigtigt, og der er ingen priser på; hvad koster det borgerne, at man har disse tariffer, som man lægger over på? Plus Danske Energiselskabers Forening, og de siger jo, at det er generelt betænkeligt, hvis myndighederne bruger de systemansvarlige – nu går det altså tilsyneladende ned til netselskaberne – som middel til at få gennemført opgaver, som egentlig burde på finansloven, men her uden nærmere behandling finansieres af elforbrugeren.

Det er der, hele humlen ligger, vil jeg gerne sige til ministeren. Der ligger ingen finanslovbevillinger på de store klumper, som ministeren stille og roligt kan sætte tarifetiketten på og så opkræve hos brugerne. Så længe det ikke går over finansloven, er der ingen hale i ministerens udgifter.

(Kort bemærkning).

Miljø- og energiministeren (Svend Auken):

Jeg har naturligvis ikke sagt, at fru Aase D. Madsen ikke kan påvirke resultatet – det understregede jeg netop, at hun kan – men jeg siger bare, at med de synspunkter, hun har, er chancen for, at hun kan blive enig med os andre, meget beskeden. Det var det eneste, jeg prøvede at sige.

Selve systemet med offentlige tjenesteforpligtelser, PSO, er indeholdt i det eldirektiv, der ligger til grund for hele lovgivningen. Og det siger sig selv, at vi er meget opmærksomme på forbrugernes omkostninger i så henseende, og at der derfor ikke er tale om, at der nu er mulighed for, at en minister bare kan lægge nye udgifter over på dette område her. Det er et forhand-

lingsspørgsmål mellem de partier, der står bag elreformaftalen.

Men i princippet kan jeg ikke se, at der er noget forkert i, at miljøomkostninger og udviklingsomkostninger finansieres af en sektor selv frem for at gå ind og belaste den samlede finanslov. Jeg synes faktisk, det er et rigtigt princip, og som jeg sagde før, i fuld og god overensstemmelse med det eldirektiv, som er vedtaget og er gældende i EU.

(Kort bemærkning).

Aase D. Madsen (DF):

Det, som jeg efterlyste før, og som måske ikke kom helt klart frem, var: Vil ministeren svare på de høringsvar fra bl.a. finansministeren, Forbrugerrådet og mange andre: Hvad koster dette forslag for brugerne? Det er jo det, det hele står og falder med, vil jeg gerne sige til ministeren.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Anden næstformand (Henning Grove):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Det Energitpolitiske Udvalg. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

10) Første behandling af lovforslag nr. L 44: Forslag til lov om ændring af byggeloven. (Modernisering af bebyggelsesregulerende bestemmelser, handicaptilgængelighed m.v.). Af by- og boligministeren (Jytte Andersen). (Fremsat 11/10 2000).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Thomas Adelskov (S):

På vegne af Socialdemokratiet vil jeg gerne takke ministeren for fremsættelsen af dette forslag, ikke mindst fordi vi i Socialdemokratiet er stærkt optaget af øget handicaptilgængelighed

overalt i det danske samfund, fordi de æstetiske og arkitektoniske værdier nu også får en central placering i byggeloven, og endelig fordi vi nu får en tiltrængt revision og forenkling af byggeloven.

Det lovforslag, der i dag skal behandles, omhandler dels en videreudvikling af de regler, der skal sikre handicappede lige adgang til fysiske omgivelser, dels en forenkling og modernisering af en del af de nuværende bebyggelsesregulerende bestemmelser.

Netop princippet om ligebehandling af handicappede og fokus på handicaptilgængeligheden er vigtig for Socialdemokratiet. I Socialdemokratiet er vores udgangspunkt, at alle skal have lige muligheder, både når det handler om tilgængelighed i byer, og når vi taler om boligområder.

En afgørende betingelse for, at alle kan deltage i samfundslivet, er, at de fysiske omgivelser i sig selv ikke udgør en hindring for f.eks. handicappede. Således indeholder lovforslag nr. L 44 et forslag om at medtage fremme af handicaptilgængelighed i byggelovens formålsbestemmelser. Med lovforslaget understreges det, at vi tager FN's standardregler om lige muligheder for handicappede seriøst.

Der lægges endvidere op til, at by- og boligministeren bemyndiges til at fastsætte en række konkrete regler i bygningsreglementerne om faste installationer af tekniske hjælpemidler til handicappede og om niveaufri adgang til konstruktioner og anlæg.

L 44 har også æstetiske elementer. I Socialdemokratiet vil vi ikke blot have funktionelle, men også smukke bygninger. Som noget helt nyt i byggeloven foreslår by- og boligministeren, at der indsættes en bestemmelse om arkitektonisk kvalitet, ligeledes i lovens formålsbestemmelse. Arkitektonisk kvalitet bør indgå i dialog mellem bygherre, rådgiver og kommunale sagsbehandlere i forbindelse med selve byggesagsbehandlingen. Kun på den måde sikrer vi, at vi får total kvalitet i byggeriet.

Den foreslåede modernisering af lovens bebyggelsesregulerende bestemmelser støtter vi også. En række af lovens nuværende bestemmelser er utidssvarende og trænger til fornyelse, navnlig i lyset af udviklingen i tætte byområder.

I det store og hele er der ud over de allerede nævnte ændringer tale om forenklinger og nødvendige ændringer. Jeg vil derfor blot kommentere den foreslåede ændring af naboorienteringsreglen, der findes i byggelovens § 22, stk. 2.